

Tisková zpráva, Hradec Králové, 14. listopadu 2025

Galerie moderního umění představí rané práce Jána Mančušky a instalaci Daniely Ponomarevové

Galerie moderního umění v Hradci Králové (GMU) uvede dva nové výstavní projekty. V proměnlivých částech dlouhodobé výstavy *Jak sbírat umění: příběh Karla Tutsche* (28/04/24–11/01/26) budou k vidění rané práce Jána Mančušky a instalace *Temple of Health* Daniely Ponomarevové. Poslední letošní vernisáž v GMU se uskuteční ve čtvrtek 20. listopadu v 18 hodin.

Každé dva měsíce dostávají v obměnných částech dlouhodobé výstavy *Jak sbírat umění: příběh Karla Tutsche* (28/04/24–11/01/26) příležitost jiní autoři. Poslední obměna v rozsáhlé přehlídce Tutschovy sbírky se uskuteční v *Kabinetu sběratele* a v prostoru *Na bidýlku II* ve čtvrtek 20. listopadu v 18 hodin. Výstava, která letos získala ocenění od České akademie vizuálního umění, končí i spolu s obměnnými expozicemi 11. ledna 2026.

Kabinet sběratele seznamuje návštěvníky se začátky sběratelství Karla Tutsche prostřednictvím kolekce prací na papíře. Vzhledem k zájmu tehdejšího galeristy o mladé umělce a jejich tvorbu, se ve sbírce nachází unikátní řada raných děl zásadních osobností (nejen) českého umění. Stejně je tomu v případě Jána Mančušky (1972–2011), který se i přes svou krátkou, zato velmi úspěšnou, uměleckou kariéru, dočkal jako jeden z mála současných umělců z českého a slovenského prostředí mezinárodního uznání. Postupně se v jeho tvorbě začalo prosazovat téma jazyka a komunikace vyjadřované zejména v prostorových instalacích.

„Jedny z prvních výstav Jána Mančušky se uskutečnily v brněnské galerii *Na bidýlku* na pozvání Karla Tutsche. Ve sbírce se díky tomu nachází 54 děl, která v mimořádné šíři vypovídají o počátcích autorovy umělecké dráhy – nalezneme mezi nimi asambláže, kresby a první experimenty s textem a prostorem,“ uvádí kurátor Jan Florentýn Báchor. Vedle toho sbírka zahrnuje i vzácné obrazy z autorovy diplomové práce z Akademie výtvarných umění, koláže a kresby s motivy každodennosti.

Právě galerií *Na bidýlku* se inspiruje druhá obměnná expozice ve výstavě sbírky Karla Tutsche zaměřená na prezentaci tvorby nejmladší generace autorů, současných studentů či absolventů uměleckých škol. Kurátoři tak v novém kontextu oživují základní Tutschovu strategii, již bylo objevování a prezentace děl dosud neznámých umělců. Pro prostor *Na bidýlku II* připravila Daniela Ponomarevová (* 1998) instalaci *Temple of Health*, jejíž kurátorkou je Anna Horák Zemanová. „Umělkyně v instalaci pro královéhradeckou galerii mixuje každodenní předměty wellness kultury s estetikou masové kultury, která ji dlouhodobě zajímá. Ve své tvorbě zkoumá pouťovou vizualitu, pop-kulturu, nízkorozpočtové filmy i reklamní strategie, které převádí do osobitého vizuálního jazyka,“ uvádí kurátorka.

Výstavy Jána Mančušky a Daniely Ponomarevové budou v Galerii moderního umění v Hradci Králové k vidění do 11. ledna 2026, kdy končí dlouhodobá výstava *Jak sbírat umění: příběh Karla Tutsche*. Úspěšnou výstavu v další sezóně nahradí nová stálá expozice.

Výstava *Jak sbírat umění: příběh Karla Tutsche (28/04/24–11/01/26)* je pokusem o rekonstrukci Tutschovy cesty od amatérského sběratele drobné grafiky a exlibris k uznávanému znalci a majiteli jedné z nejvýznamnějších sbírek své doby u nás. Vystaveno je více než 300 děl a expozice návštěvníkovi zároveň představuje pravidla, kterými se při tvorbě své sbírky řídil sám Karel Tutsch. Jeho dlouhodobý zájem a přehled o umění ho dovedl až na vrchol, kdy dokázal sestavit sbírku obsahující umělecká díla, která dohromady vytváří subjektivní a tím i neopakovatelnou encyklopedii českého umění od poloviny 60. let do počátku milénia. Sbíрка je výjimečná svou uceleností i vyhraněným profilem. Obsahuje díla autorů, kteří měli zásadní podíl na vývoji českého současného umění. Ve sbírce jsou zastoupení například Jiří Sopko, Antonín Strážek, Naděžda Plíšková, Alena Kučerová, Jiří David, Jiří Petrbok, Ján Mančuška nebo Jiří Kovanda.

Daniela Ponomarevová (* 1998) je vizuální umělkyně, jejíž práce se pohybuje na pomezí kresby, malby, objektu, instalace a textu. Jako hlavní materiál používá recyklovaný karton, sloužící jako běžný obal pro zboží, který používá jako podklad pro kresby a díky konstrukci krabic tak vytváří prostorové objekty. Charakteristickou technikou je ruční tečkování, které vytváří jemný rastr připomínající airbrush techniku, vizuálně známou z dekorací pouťových atrakcí. Dlouhodobě zkoumá vizualitu poutí a lunaparků, pop-kulturu, nízkorozpočtové filmy i reklamní strategie, které převádí do osobitého vizuálního jazyka. Od roku 2024 působí jako doktorandka na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně.

Ján Mančuška (1972–2011) studoval na Akademii výtvarných umění v Praze (1991–1998) u Jitky Svobodové, Vladimíra Kokolii a Vladimíra Skrepla. Už v polovině 90. let spoluzaložil skupinu Bezhlavý jezdec, která hledala cesty, jak vyvést současné umění z institucionálních rámců a přiblížit jej každodenní realitě. Jako jeden z mála autorů své generace se výrazně prosadil i mezinárodně – účastnil se Manifesty 4 ve Frankfurtu (2002), 4. berlínského bienále Of Mice and Men (2006), vystavoval ve Stedelijk Museum (2004), Secession (2006) a Kunsthalle Basel (2008). Roku 2005 zastupoval Českou republiku na Benátském bienále a o rok dříve získal Cenu Jindřicha Chalupeckého za instalace pracující s textem a prostorem. Rezidenčně působil v ISCP New York (2003) i v Künstlerhaus Bethanien v Berlíně (2005).

Kontakt:

Mgr. Pavla Rousková

PR a doprovodné akce

e-mail: pr@galeriehk.cz

telefon: 720 988 775